

Dosar nr. 3ra-399/19

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna)

DECIZIE

22 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”,

în cauza civilă, la contestația depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale,

împotriva hotărârii din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale,

c o n s t a t ă:

La 15 februarie 2019 PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a depus contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

În motivarea acțiunii, reclamantul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a invocat că la data de 19 ianuarie 2019 Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea nr. 2110, prin care a fost dispusă organizarea secțiilor distincte pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni, pentru alegerile parlamentare și referendumul consultativ din 24 februarie 2019.

Ulterior, la data de 12 februarie 2019, Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea nr. 2312, prin care a modificat anexele nr. 1 și 2 ale hotărârii nr. 2110 din 19 ianuarie 2019 cu privire la organizarea secțiilor distincte pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni, pentru alegerile parlamentare și referendumul consultativ din 24 februarie 2019, invocînd recomandarea Inspectoratului General de Poliție și Biroului Politici de Reintegrare, care optează pentru reducerea secțiilor de votare regăsite în zona de securitate, cu reamplasarea acestora în alte localități.

Reclamantul a invocat că hotărârea nr. 2312 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale a fost adoptată cu grave încălcări de procedură.

Astfel, reclamantul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că prin modificarea anexelor nr. 1 și 2 a hotărârii nr. 2110 din 19 ianuarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, efectuată prin hotărârea nr. 2312 din data de 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, de fapt, au fost constituite noi secții de votare cu depășirea termenului limită de constituire a secțiilor de votare de 35 de zile, prevăzut de art. 30 alin. (2) Cod electoral.

Reclamantul a indicat că art. 30 alin. (3) Cod electoral prevede că la deschiderea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria) se va respecta inclusiv următorul criteriu: la deschiderea secțiilor de votare se va ține cont de numărul alegătorilor care au participat la scrutinele precedente și de hotarele circumscripției electorale în raport cu domiciliul alegătorului, conform datelor din Registrul de stat al alegătorilor, inclusiv conform înregistrării prealabile.

Reclamantul a invocat că la scrutinul prezidențial din anul 2016, la unele secții de votare regăsite în anexa nr. 1 și 2 a hotărârii nr. 2312 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale a fost înregistrată o prezență extrem de redusă a alegătorilor din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria). Astfel, prin hotărârea nr. 2110 din 19 ianuarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, în mun. Bălți a fost creată o singură secție de votare, iar în orașele Călărași și Cahul nu au fost constituite nici o secție, dar prin hotărârea nr. 2312 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, în mun. Bălți s-a dispus majorarea numărului secțiilor de votare de la 1 la 2 și au fost constituite cîte o secție de votare în orașele Călărași și Cahul.

Reclamantul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că Comisia Electorală Centrală are obligația imperativă să asigure accesul alegătorului în cadrul secțiilor de votare create. Respectiv, în cazul secțiilor de votare destinate alegătorilor domiciliați în stînga Nistrului (Transnistria), acestea urmau a fi constituite într-o rază admisibilă din punct de vedere a deplasării alegătorului. Însă, multe secții de votare au fost create la o distanță mult prea mare de zona unde alegătorii își au domiciliul.

Reclamantul a invocat că după constituirea secțiilor de votare pentru stînga Nistrului (Transnistria), prin hotărârea nr. 2110 din 19 ianuarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48, în modul și termenii stabiliți au constituit birourile electorale a acestor organe electorale. Astfel, prin transferul în alte localități a unor secții de votare vor apărea dificultăți privind deplasarea membrilor birourilor secțiilor electorale de votare la noul sediul a secției de votare, fiind nevoiți să se deplaseze la serviciu din cont propriu.

Reclamantul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a specificat că la adoptarea hotărârii nr. 2312 din 12 februarie 2019, Comisia Electorală Centrală nu a ținut cont de criteriile exhaustive regăsite la art 32 alin. (2) Cod electoral. Or, art.16 al Constituției prevede expres că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

La fel, reclamantul a menționat că hotărârea nr. 2312 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale este act administrativ și poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii și este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza Constituției Republicii Moldova, art. 72-73 Codul Electoral, Legea privind contenciosul administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, Regulamentul aprobat prin hotărârea nr. 1567 din data de 24 aprilie 2018 a Comisiei Electorale Centrale, art. 166-167 Cod de procedură civilă.

Prin urmare, reclamantul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a solicitat admiterea acțiunii și anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

Prin hotărârea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

La data de 20 februarie 2019 PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea hotărârii din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral contestația depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

În motivarea recursului, recurentul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a invocat că în principal, prima instanță și-a motivat hotărârea de respingere a acțiunii prin aceea că: 1) prin actul administrativ contestat nu au fost constituite noi secții de votare și, respectiv, nu a fost încălcat termenul de 35 de zile, prevăzut la art. 30 alin. (2) din Codul electoral; 2) actul administrativ contestat a fost emis în conformitate cu prevederile Codului Electoral, pornind de la necesitatea luării măsurilor de siguranță pentru alegători; și 3) la stabilirea noilor sedii, Comisia Electorală Centrală a luat în considerare nu doar distanța până la secția de votare, ci un cumul de factori, cum ar fi numărul de alegători în localitatea respectivă, infrastructura, posibilitatea autorității publice locale de a organiza secțiile de votare pentru numărul respectiv de alegători, posibilitatea asigurării securității etc.

Recurentul a susținut că prima instanță a omis să examineze toate argumentele de drept invocate de reclamantul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în cererea de chemare în judecată, argumente care demonstrează că, Comisia

Electorală Centrală și-a depășit atribuțiile la adoptarea hotărârii contestate, încălcând în mod flagrant și direct Codul electoral.

Recurentul a evidențiat că procedura și particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare pentru alegătorii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, sunt statuate, cu titlu principal, la art. 32 alin. (1) și 32 alin. (2) din Codul Electoral, iar cu titlu secundar – în Regulamentul privind particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare pentru alegătorii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1567 din 24 aprilie 2018.

Astfel, recurentul a notat că secția de votare este o unitate electorală, creată în timpul alegerilor pentru exercitarea dreptului de vot al cetățenilor și ține de un spațiu în interiorul unei clădiri distincte, iar în cazul în care organul electoral ierarhic superior dispune schimbarea sediului acestor secții de votare, este vorba de o procedură de constituire a noilor unități electorale.

Recurentul consideră că este greșită poziția primei instanțe, care a calificat acțiunile Comisiei Electorale Centrale ca reprezentând o reamplasare a secțiilor de votare deja constituite, fiind schimbat doar sediul acestora, or nici Codul electoral, nici Regulamentul privind particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare pentru alegătorii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1567 din 24 aprilie 2018, nu prevede conceptul de reamplasare a secțiilor de votare.

Recurentul a reliefat că interpretarea extensivă a normelor de drept vizate este inadmisibilă și prejudiciază grav examinarea cauzei deduse judecătii.

Recurentul a relevat că drept urmare, prin modificarea Anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2110 din 19 ianuarie 2019, a avut loc constituirea unor noi secții de votare, cu încălcarea termenului-limită de 35 de zile, stipulat la art. 30 alin. (2) din Codul electoral.

Recurentul a făcut trimitere la art. 38 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care consacră poziția de egalitate a cetățenilor de a-și exercita dreptul la vot, adică indiferent de faptul unde aceștia își au domiciliul.

Recurentul opinează că din punct de vedere practic, exercitarea dreptului la vot presupune deplasarea alegătorului în incinta secției de votare, care ar trebui să se afle la o distanță rezonabilă, cu atât mai mult cu cât art. 32 alin. (1) din Codul electoral prevede că în cazul alegerilor parlamentare, pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului, Comisia Electorală Centrală va ține cont de organizarea administrativ-teritorială și va asigura accesul alegătorului la procesul electoral și la organele electorale respective.

În această ordine de idei, recurentul a afirmat că unele dintre secțiile de votare au fost create la o distanță prea mare de zona unde sunt domiciliați alegătorii, deși statul este obligat să asigure un sufragiu în condiții egale pentru toți alegătorii, inclusiv pentru cei domiciliați în stânga Nistrului.

Recurentul a mai declarat că drept efect al emiterii actului administrativ contestat, se va crea situația în care alegătorii din stânga Nistrului vor fi nevoiți să parcurgă zeci de kilometri pentru a-și putea valorifica dreptul la vot, prin ce se evidențiază crearea unui dezinteres față de scrutinul electoral pentru această

categorie de cetățeni ai Republicii Moldova, dar prima instanță a trecut cu vederea acest argument.

Recurentul a susținut că este greșită concluzia primei instanțe precum că actul administrativ contestat a fost emis pornind de la necesitatea luării măsurilor de siguranță pentru alegători, or siguranța alegătorilor este pusă în sarcina autorităților competente și nicidecum nu poate servi ca temei pentru limitarea accesului la organele electorale, mai ales că în vederea asigurării ordinii publice, organele competente dispun de toate mecanismele necesare, iar ignorarea competențelor legale nu se încadrează în noțiunea statului de drept.

Recurentul apreciază ca fiind irelevantă concluzia primei instanțe precum că la emiterea actului administrativ contestat, Comisia Electorală Centrală a luat în considerare nu doar distanța până la secția de votare, ci un cumul de factori, cum ar fi numărul de alegători în localitatea respectivă, infrastructura, posibilitatea autorității publice locale de a organiza secțiile de votare pentru numărul respectiv de alegători, posibilitatea asigurării securității etc., atâta timp cât art. 32 alin. (3) din Codul electoral stipulează în mod expres criteriile, care urmau a fi luate în vedere la deschiderea secțiilor de votare pentru alegătorii din stânga Nistrului, și anume: a) secțiile de votare se vor deschide în unitățile administrativ-teritoriale aflate sub control constituțional al autorităților Republicii Moldova, atât de pe malul stâng, cât și de pe malul drept al Nistrului; b) pentru localitățile din stânga Nistrului vor fi deschise secții de votare distincte în baza datelor din Registrul de stat al alegătorilor, inclusiv în baza înregistrării prealabile, conform procedurii stabilite prin Regulamentul aprobat de Comisia Electorală Centrală; c) la deschiderea secțiilor de votare se va ține cont de numărul alegătorilor care au participat la scrutinele precedente și de hotarele circumscripției electorale în raport cu domiciliul alegătorului, conform datelor din Registrul de stat al alegătorilor, inclusiv conform înregistrării prealabile.

Recurentul a invocat că la emiterea actului administrativ contestat, Comisia Electorală Centrală a ignorat anume criteriile nominalizate, iar cumulul de factori invocat de către prima instanță este de ordin organizatoric.

Recurentul a precizat că acești factori de ordin organizatoric urmau a fi anticipați și soluționați până la 12 februarie 2019, deoarece hotărârea Parlamentului prin care a fost stabilită data alegerilor parlamentare, a fost adoptată la 27 iulie 2018.

Recurentul a menționat că prima instanță a încălcat normele procesuale care au menirea de a garanta pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate în baza principiului contradictorialității părților în proces, în special cele prevăzute la art. 4, 26 alin. (3), 238 alin. (2), 239, 240 alin. (1) și 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, or, prima instanță a trecut cu vederea toate argumentele din cererea de chemare în judecată, limitându-se la fraze de ordin general.

Recurentul a relevat că astfel, a fost încălcat și art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Primordial, Colegiul consideră oportun de a verifica dacă recurentul a respectat procedura de demarare a căii de atac îndreptate împotriva hotărârii primei instanțe.

În acest sens, articolul 74 alin. (6) din Codul electoral prevede că, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Astfel, în litigiul dedus judecării, calea de atac în ordine de recurs a fost exercitată de recurentul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în interiorul termenului legal, deoarece hotărârea primei instanțe a fost pronunțată public la 19 februarie 2019 (f.d.30-34), iar cererea de recurs a fost înregistrată în Secția scrisori și audiență a Curții Supreme de Justiție la 20 februarie 2019, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe aceasta (f.d.39).

Verificând hotărârea supusă controlului judiciar, prin prisma criticilor formulate în recursul declarat de PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 73 alin. (7) din Codul electoral, contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Legii contenciosului administrativ.

Conform articolului 30 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, recursul se judecă în condițiile Codului de procedură civilă.

În sensul art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă prevede că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Astfel, Colegiul subliniază, cu titlu de principii generale, că recursul este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

Din materialele cauzei reiese că la 11 februarie 2019 PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a depus contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

Prin hotărârea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

Astfel, Colegiul relevă că prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2110 din 19 ianuarie 2019 cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni, pentru alegerile parlamentare și referendumul

republican consultativ din 24 februarie 2019, în vederea realizării acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor Parlamentului Republicii Moldova și a referendumului republican consultativ din 24 februarie 2019, în temeiul art. 18 alin. (2), art. 26, art. 32 alin. (1)-(3), art. 81 alin. (3) și art. 169 alin. (3) din Codul electoral, pct. 3, pct. 4, nr. 9 și pct. 13 din Regulamentul privind particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare pentru alegătorii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1567 din 24 aprilie 2018, au fost organizate pentru circumscripția uninominală nr. 47, orașele Camenca, Rîbnița, Dubăsari și Grigoriopol – 22 secții de votare (conform anexei nr.1); iar pentru circumscripția uninominală nr. 48, orașul Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender – 25 secții de votare (conform anexei nr. 2) (f.d.15-17).

Prin hotărârea nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale au fost modificate anexele 1 și 2 ale hotărârii nr. 2110 din 19 ianuarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale „Cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni, pentru alegerile parlamentare și referendumul republican consultativ din 24 februarie 2019” (f.d.8-10).

Astfel, Colegiul relevă că obiectul litigiului dedus judecătii îl constituie hotărârea nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

În motivarea acțiunii, reclamantul PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” a menționat că prin modificarea anexelor nr. 1 și 2 a hotărârii nr. 2110 din 19 ianuarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, efectuată prin hotărârea nr. 2312 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, de fapt, au fost constituite noi secții de votare cu depășirea termenului limită de constituire a secțiilor de votare, de 35 de zile, conform prevederilor art. 30 alin. (2) Cod electoral.

Punctul 14 al Regulamentului privind particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare pentru alegătorii Republicii Moldova domiciliați în unitățile administrativ-teritoriale din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni, aprobat prin hotărîrea nr. 1567 din 24 aprilie 2018 a Comisiei Electorale Centrale, stipulează că pentru constituirea birourilor electorale ale secțiilor de votare destinate alegătorilor din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria) se aplică prevederile art.30 din Codul electoral în modul corespunzător.

Conform art. 30 alin. (1-2) Codul electoral, pentru a efectua votarea și numărarea voturilor, circumscripțiile electorale se divizează în secții de votare. Secțiile de votare se constituie de către consiliile electorale de circumscripție în localități, în baza propunerilor primarilor orașelor (municipiilor), sectoarelor și satelor (comunelor), cu cel puțin 35 de zile înainte de data alegerilor, și vor cuprinde cel puțin 30 și cel mult 3000 de alegători. Pentru alegerile de orice nivel și pentru referendumurile republicane, secțiile de votare se constituie în același termen. Sediile secțiilor de votare se stabilesc, de regulă, în sediile aflate în proprietate publică și se amenajează astfel încît să faciliteze accesul în ele al persoanelor în vîrstă și cu dizabilități.

Astfel, Colegiul respinge argumentul recurentului PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” precum că prin hotărârea nr. 2312 din 12 februarie 2019 a

Comisiei Electorale Centrale, au fost constituite noi secții de votare cu depășirea termenului limită de constituire a secțiilor de votare, de 35 de zile.

Ori, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2110 din 19 ianuarie 2019 cu privire la organizarea secțiilor distincte pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni, pentru alegerile parlamentare și referendumul consultativ din 24 februarie 2019, au fost organizate în circumscripția uninominală nr. 47, orașele Camenca, Rîbnița, Dubăsari și Grigoriopol – 22 secții de votare (conform anexei nr.1) și în circumscripția uninominală nr. 48, orașul Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender –25 secții de votare (conform anexei nr. 2), iar prin hotărârea nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale nu s-au creat secții de votare noi dar s-a reamplasat localizarea acestora.

Acest fapt este confirmat prin același număr al secțiilor de votare constituite prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2110 din 19 ianuarie 2019 și numărul secțiilor de votare reamplasate prin hotărârea nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

Respectiv, conform anexei nr.1 a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.2110 din 19 ianuarie 2019 pentru circumscripția uninominală nr. 47, orașele Camenca, Rîbnița, Dubăsari și Grigoriopol au fost organizate 22 secții de votare (f.d.17), iar conform anexei nr. 1 a hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale au fost reamplasate 22 secții de votare ale Circumscripției uninominale nr. 47, orașele Camenca, Rîbnița, Dubăsari și Grigoriopol (f.d.9)

Conform anexei nr.2 a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.2110 din data de 19 ianuarie 2019 pentru circumscripția uninominală nr. 48, orașul Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender au fost organizate 25 secții de votare (f.d.16), iar conform anexei nr. 2 a hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale au fost reamplasate 25 secții de votare ale Circumscripției uninominale nr. 48, orașul Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender (f.d.10).

La fel, instanța de recurs respinge argumentul recurentului precum că Comisia Electorală Centrală nu a respectat termenul de 35 de zile pentru organizarea secțiilor de votare din circumscripția uninominală nr. 47, orașele Camenca, Rîbnița, Dubăsari și Grigoriopol și din circumscripția uninominală nr. 48, orașul Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender.

Colegiul relevă că secțiile de votare pentru circumscripția uninominală nr. 47, orașele Camenca, Rîbnița, Dubăsari și Grigoriopol și pentru circumscripția uninominală nr. 48, orașul Slobozia, municipiile Tiraspol și Bender, au fost organizate prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2110 din 19 ianuarie 2019, fiind respectat astfel termenul de 35 de zile, prevăzut de art. 30 alin. (2) Codul electoral.

Iar, prin hotărârea nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale nu s-au creat noi secții de votare, dar s-au reamplasat secțiile de votare organizate prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2110 din data de 19 ianuarie 2019.

Instanța de recurs reține că recurentul urma să distingă noțiunea de „a organiza” de noțiunea „a reamplasa”. Astfel, noțiunea de „a organiza” presupune a orândui, a așeza, a coordona situația, lucrările, activitatea unui stat, a unei instituții,

a unui grup social în așa fel încât să funcționeze organic, lucrând după un plan adecvat la îndeplinirea unui anumit scop, iar noțiunea „a reamplasa” semnifică a amplasa din nou în condiții de loc modificate.

Colegiul relevă că sunt neîntemeiate argumentele recurentului precum că legislația electorală nu reglementează procedura de reamplasare a secțiilor de votare, iar tot ce nu este prohibit este permis. Ori, tăcerea legii trebuie interpretată în favoarea libertății de acțiune.

Mai mult, conform art. 22 alin. (1) lit. g) Cod Electoral, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală, conlucrează, în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor cu Agenția Servicii Publice, la asigurarea evidenței alegătorilor, inclusiv a celor aflați peste hotarele țării, în temeiul Registrului de stat al alegătorilor, format în baza Registrului de stat al populației; autoritățile administrației publice locale, în problemele selectării cadrelor calificate antrenate în activitatea organelor electorale, ale asigurării localurilor secțiilor de votare cu cabine, urne de vot, computere și alte mijloace tehnico-materiale; Ministerul Afacerilor Interne, la asigurarea pazei secțiilor de votare și a materialelor electorale; întreprinderile și instituțiile de stat, la încheierea contractelor pentru servicii de tipărire a buletinelor de vot și de aprovizionare cu echipament; mijloacele de informare în masă și asociațiile obștești, la organizarea manifestărilor ce țin de educația civică a alegătorului și informarea populației asupra desfășurării procesului electoral; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, misiunile diplomatice și oficiile consulare, la constituirea secțiilor de votare pentru cetățenii aflați în străinătate.

În corespundere cu art. 32 alin. (1) Cod Electoral, în cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și al referendumului republican, pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria), Comisia Electorală Centrală organizează mai multe secții de votare cu sediul pe teritoriul Republicii Moldova aflat sub jurisdicția constituțională a autorităților publice centrale. La formarea respectivelor secții de votare, Comisia Electorală Centrală va ține cont de organizarea administrativ-teritorială și va asigura accesul alegătorului la procesul electoral și la organele electorale respective.

Colegiul relevă că hotărârea nr. 2321 din 12 februarie 2019 a fost adoptată de Comisia Electorală Centrală la adresarea Inspectoratului General al Poliției cu scrisoarea nr. 34/1-150 din 05 februarie 2019, prin care Comisia Electorală Centrală a fost informată că în rezultatul analizei detaliate la fața locului a locațiilor propuse pentru organizarea secțiilor de votare, se constată o supraaglomerare în cazul unor secții de votare, unde în afară de localnici ar urma să voteze între 6-12 mii de alegători din stînga Nistrului, ceea ce presupune crearea unui flux major de cetățeni într-o localitate din zona de securitate (f.d.19-20).

În afară de aceasta, Biroul politici de reintegrare a Cancelariei de Stat prin scrisoarea nr. 23-05-805 din 08 februarie 2019, a informat Comisia Electorală Centrală că pentru a exclude eventualele provocări urmează ca secțiile de votare din stînga Nistrului să nu fie concentrate în perimetrul zonei de securitate, dar să fie distribuite în mod proporțional pe restul teritoriului Republicii Moldova.

Colegiul relevă că Comisia Electorală Centrală întemeiat a reamplasat secțiile de votare, ținînd cont de atribuțiile acesteia specificate la art. 22 Cod electoral, ca

organ specializat în domeniul electoral, cu atribuții în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor.

Instanța de recurs reiterează că conform art. 22 alin. (1) lit. g) Cod Electoral, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală, conlucrează, în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor cu Ministerul Afacerilor Interne, la asigurarea pazei secțiilor de votare și a materialelor electorale.

Iar, prin scrisoarea nr. 34/1-150 din 05 februarie 2019, Inspectoratul General al Poliției a informat Comisia Electorală Centrală despre faptul că aglomerarea secțiilor de votare din zona de securitate pune în pericol considerabil menținerea adecvată a ordinii publice, fapt confirmat prin incidentele din cadrul campaniilor electorale anterioare.

Astfel, prin reamplasarea secțiilor de votare, Comisia Electorală Centrală și-a exercitat atribuția de a asigura accesul alegătorilor în cadrul secțiilor de votare create și securitatea acestora.

Instanța de recurs relevă că la reamplasarea secțiilor de votare, Comisia Electorală Centrală, a luat în considerare, nu doar informațiile oferite de Inspectoratul General al Poliției și Biroul politici de reintegrare a Cancelariei de Stat, dar și un cumul de factori, cum ar fi numărul de alegători în localitatea respectivă, infrastructura, posibilitatea autorităților administrației publice locale de a organiza secțiile de votare pentru numărul de alegători existenți în fiecare localitate, posibilitatea asigurării securității, etc.

Or, art.16 al Constituției prevede expres că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Colegiul respinge argumentul recurentului PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, precum că prin transferul în alte localități a unor secții de votare membrii birourilor secțiilor electorale de votare vor fi nevoiți să se deplaseze la serviciu din cont propriu.

Ori, conform art. 32 alin. (5) Cod electoral, particularitățile organizării și funcționării birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria) se reglementează de Comisia Electorală Centrală, iar cheltuielile aferente organizării și funcționării acestor birouri se suportă din bugetul alocat pentru alegeri/referendum. Pentru secțiile de votare în cauză, cheltuielile se estimează în prealabil de către Guvern și Comisia Electorală Centrală, iar în cazul cînd nu sînt prevăzute în bugetul alocat pentru alegeri/referendum, mijloacele financiare se alocă din fondul de rezervă al Guvernului.

Colegiul relevă că norma legală precitată prevede expres că cheltuielile aferente organizării și funcționării birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stînga Nistrului (Transnistria) se suportă din bugetul alocat pentru alegeri/referendum.

Ținînd cont de concluziile expuse supra, instanța de recurs apreciază că hotărârea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău cuprinde examinarea circumstanțelor de fapt și de drept și aplicarea corectă a cadrului legal ce guvernează

raportul material litigios, astfel încât, a fost asigurată securitatea juridică ce garantează previzibilitatea atât a conținutului regulii de drept, cât și a aplicării sale, iar constatările primei instanțe conțin o argumentare clară și bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei coroborat cu cadrul legal pertinent.

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” și de a menține hotărârea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

Se menține hotărârea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la contestația depusă de Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 47 și Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Uninomiale nr. 48 cu privire la anularea hotărârii nr. 2321 din 12 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan